

Paročnina mesečno
25 Din, za izo-
zestvo 40 Din — so-
deljska izdaja ce-
loletna 90 Din, za
izozestvo 120 Din
Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III.

SLOVENE

Telefoni sredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček, račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Možu na grob

Kakor iz ene same žlahtne kovine izklesan, vedno in povsod isti, nikoli ne izpreminjajoč se, je stal lik pokojnega Vinka Resmana kake tri desetletja sredi javnega življenja našega gorenjskega slovenskega ljudstva. Ves iz njega, posebej ga kot tip, ki zasluži, da ga postavimo v predal našega lista na častno mesto, se je obenem visoko nad njim dvigal in postal zgled vsem našim ljudem, kakšen mora sleherni od nas biti, da bo slovenski rod nepoškodovan prešel viharje sedanjih usodnih časov in mogel brez strahu zreti v svojo bodočnost. Ime Resmanovo in spomin nanj nam bo vedno opomin, da more narod tudi najhujše udarce preboleti pa si iz svojega trpljenja in izkušnji izkovati boljše usodo in priboriti dostojen prostor v zgodovini, ako njegovi sinovi z zvestobo vojak, ki z začrtane poti ne krene ne na desno ne na levo, slede enemu nepremakljivemu narodnemu idealu, ki nam je iz poganske teme zasvetil v nprstveni kulturi zapadnega, katoliškega krščanstva.

Ni bil med častniki, ako naj se tega izraza poslužimo, bil je med podčastniki, ki slede danemu navodilu, brez vsakega zdvajanja in obotavljanja trdno zaupajoč pooblaščenim in pozvanim, da le od njih nakazana pot sigurno vodi do cilja in zmage — toda to ni izviralo iz slepe vere tako zvanega »pristaša«, ki nič ne razmišlja, ampak iz pokornosti svobodnega človeka, ki je vedel, da se vzor javnega življenja, ki ga je nosil kot svojo pristno svojino v sebi iz najsrčnejšega prepričanja, ne da uresničiti brez samoodpovedi, stroge discipline in popolne podreditve. Zato se taki moške kakor je bil Resman, morejo uveljaviti tudi med onimi, ki stoje na čelu, kot enakovredni in morejo postati voditelju tovariši in zanesljivi svetovalci v najtežavnejših trenutkih in okoliščinah, ko on sam potrebuje luči in poguma ter osveženja po živih silah, ki praveinu vodji vedno pritekajo iz ljudstva. In takó tak preprost somišljenik, ki mu je njegova jedna vera, domače izročilo in politično prepričanje eno in isto, eno samo njegovo nedeljeno, med seboj skladno notranje in zunanje življenje, ki svojega političnega programa ne nosi le s seboj kakor robec v žepu, da ga rabi v gotovih slučajih, ampak je zapisan v njegovem srcu in neizpremenljiv ter nezamenljiv, kakor je ves način njegovega mišljenja in delanja — odtehta sto takih intelektualcev, ki jim njihova prevelika vednost ohranja energijo, ki jih dvojni mečejo ko barčico sem in tja po valovih življenja, ki zato tudi v politiki ne poznajo krepke brezpogojne vere ter svojega osebnega mnenja nikoli ne znajo žrtvovati povelju skupnosti in zaradi tega prej ali slej doživijo brodolom, da, kunajoč se, za vedno ostanejo pozabljeni v kotu ali pa da švigajo iz enega tabora v drugi, ne da bi prinesli trajne koristi komurkoli. Kritika je v političnem življenju neobhodno potrebna kakor v vsem duhovnem snovanju človeka sploh, in kritičen je gotovo bil tudi rajni Resman, toda kritika ne sme postati sama sebi namen, se ne sme postavljati po robu tako, da bi hotela zmagati za vsako ceno proti vsem, ampak se mora tudi, če imaš prav — in manjšina ima šestokrat prav — uveljavljati le v organski skupnosti z lastnim življenjskim krogom iste vere in prepričanja, brez samoljublja in sovraštva, z ono previdno modrostjo, s katero se rabi rezilo, da se ne skrha. Le kdor se zna prav pokorjevati, more tudi zapovedovati in z drugimi vred najti v menjačih se okoliščinah pravo smer.

Neomahljiv in zvest je bil Resman in zato je njegova naravna bistrornost v okviru njegovega življenjskega političnega programa, ki se ni ločil od nprstvenih zapovedi njegovega srca, slovenske narodne duše in naše ljudske cerkve, ampak je bilo vse to v njegovi enoviti osebnosti eno, našla sebi na vseh področjih ustvarjajoče udejstviti in je povsod rodila koristnih sadov ter si postavljala trajne spomenike. Bil je v resnici ves ustvarjen in se je sam izobrazil v javnega delavca, kakršnega so si zamislili početniki slovenske ljudske stranke, s katero je v polnem pomenu besede zrastle, dosegel svoj višek in preminul, z njenim programom v srcu, njej zvest do zadnjega diha. Velikemu, nadosebnemu, v slovenski in ljudski duši preko vseh minljivih men skozi vso zgodovino in bodočnost živečemu vzoru slovenske ljudske stranke je pokojnik živel, mu vsak dan požrtvovalno služil, okoličajoč se samo s pridnim delom svojih rok in svojega uma, ne pa s političnimi konstatacijami in ugodnostmi strankarskega položaja, in ga v sebi posebejbal v zgled vsej Gorenjski, vsemu slovenskemu narodu, vsej naši domovini. Ko je bil mladenič, je slovenska ljudska stranka zabrla; ko je bil mož, je bila svoje največje bitke z nemško birokracijo in domačim liberalizmom ter obenem dosegla svoj višek v deželni avtonomiji, njenih gospodarskih vtedeljih in kulturnem razmahu krščanske socialne zveze in orlostva; ko je zatiskal oči, je zmagovito preživela svoje najhujše preganjanje pod tako zvanim jugoslovenskim unitarizmom, ki je hotel izbrisati našo narodno kulturno samostalnost, in pokojnik je videl okoli sebe mlad rod, ki po po-
ti, narokovan od novih okoliščin, zvesto hrani v svojem srcu izročilo slovenske ljudske stranke in je pripravljen njen slovenski in krščanski kulturni program v jugoslovenski državni skupnosti in slogi uresničiti v prid vsemu jugoslovanstvu. Mirno je mogel svojo dušo izročiti Stvarniku, svoje telo pa slovenski materi zemlji, ker okoli njegovega groba stražijo slovensko domovino, jezik in nprstvo nič manj navdušeni in zvesti sinovi.

Anglež misli resno v Sredozemskem morju...

Grčija dobi Ciper, Anglija pet luk

Senzacionalne pogodbe Anglije z Grčijo in Turčijo - za primer vojne z Italijo

Solun, 31. dec. 1935

(Od našega priložnostnega dopisnika)

Vedno bolj se potrjuje vest, da so pogajanja med grškim kraljem in angleško vlado šla daleč mimo tiste znamenite angleške okrožnice, poslano pred božičnimi prazniki vsem obalnim državam Sredozemskega morja. Zdi se tudi, da bo pogodba veljala tudi za primer, če bi ne prišlo do nobenih nadaljnjih napetosti med Anglijo in Italijo.

Pogodba z Grčijo

Čisto slučajno sem izvedel za nekatere podrobnosti, ki vam jih v naslednjem podajam. Angleška admiralteta je že zdavnaj spoznala, da ji otok Malta, ki je vse približno Italije in torej izpostavljen italijanskemu zračnemu brodogovju in italijanski moderni mornarici, ne koristi več. Treba je iskati novega oporišča za angleško sredozemsko brodogovje, ki bo ležalo bolj na varnem, Angleška vlada se je spravila nad grškega kralja Jurija še pred plebiscitom, ki je odločil o njegovem povratku v Grčijo, z določenim predlogom. Novembra meseca že, je bila pogodba kolikor toliko črna na belem in sicer je Grčija obljubila Angležem uporabo nekaterih grških luk, ki naj bi angleškemu brodogovju služile za trajna oporišča. Angleška vlada je imenovala Suda - zaliv na otoku Kreta, ki naj bi sprejel večino angleškega brodogovja, nadalje pristanišča Argostoli, Milos, Mudros in obalo Pylosa na grškem otočju v Egejskem morju. Nasprotno pa se Anglija obveže, da vrne Grčiji otok Ciper, kjer pa bi angleško brodogovje smelo obdržati svoje oporišče. Ko se je kralj Jurij vrnil v Grčijo, so se pogajanja nadaljevala med njim in angleškim poslanikom v Atenah in bila — tako sem informiran — zaključena tik pred božičnimi prazniki in menda tudi že podpisana. Anglija je ob koncu pogajanj grškemu kralju obljubila ne samo otok Ciper, marveč za primer angleško-italijanske vojne tudi 6 otokov dodekaneškega otočja med njimi Rhodos in Kos, med tem, ko bi ostali otoki Dodekanesa padli pod Turčijo. Anglija je končno izrazila svojo pripravljenost, da poleg teh dragocenih teritorialnih ugodnosti ponudi grškemu kralju tudi ravno tako dragocene denarne ugodnosti. Te dni namreč pričakujejo v Atenah večje število londonskih finančnikov, ki nosijo seboj denar in ga hočejo v imenu angleške vlade v tej ali oni obliki staviti Grčiji na razpolago.

Ker je Grčija članica Balkanske zveze, se razume, da njena pogajanja z Angleži niso bila popolnoma tajna, marveč, da so bile o njih obveščene in so nanje dale svoj pristanek tudi vse ostale članice Balkanske zveze.

Turčija svobodne Dardanele

Najbolj zanimiv je poleg Grčije v teh pogajanjih položaj Turčije. Turški zunanji minister je bil pred božičnimi prazniki v Parizu, od koder je za par dni skočil v London. Zdi se, da je prišel ravno k zaključnim pogajanjem, da je tudi od svoje strani pristal na angleške želje, zahteval zase pravico, da Turčija zopet oboroži dardanelske in bosporske ožine, dobil od Angležev tozadevno jamstvo in povrh še obljubo, da bo v primeru vojne med Italijo in Anglijo Turčija dobila, kot sem že zgoraj omenil, šestoro otokov Dodekanesa. S tem je v zvezi tudi predloženi kredit 22 milijonov turških funtov, ki si ga je turška vlada dal izglasovati za nabavo modernih bombnih letal.



Mi pa bomo vsi njegovo podobo ohranili v sebi ne samo kot spomin, ki je vreden, da ga častimo, ampak kot životvoren zgled za vsakega člana, ki koraka v naših vrstah za slovensko krščansko zastavo, da mu sledi kot vojščak, ki nikoli ne zdvaja, ne omaga in ne izgubi vere in zaupanja v stvar in njene predstavnike. Če nas bo vedno navdihovala ista živa ideja, ki je izpolnjevala njegovo življenje, nas ta potrebna disciplina ne bo odreenila, ampak vedno na no-

Moj informator mi je izjavil, da se sme z grško-angleško in turško-angleško pogodbo za primer, da bi izbruhnila sovražnost v Sredozemlju, računati kot z gotovim nespremenljivim dejstvom. V smislu statuta Balkanske zveze, ki ji pripadajo, kakor znano, Jugoslavija, Rumunija, Turčija in Grčija, pa morajo na zunanje politične pogodbe, ki jih ena ali druga članica zveze sklepa s kakšno tretjo državo, pristati vse članice. Balkanska zveza kot takšna se bo torej v kratkem s tem vprašanjem uradno pečala, ali pa se je ž njim pečala pred prazniki v Zenevi in ga v omenjenem smislu rešila. Brez dvoma pa pomenijo te pogodbe zanimivo otvoritev zunanje politike v novem letu. G.M.

Prijateljska in zvezna pogodba med Anglijo in Egiptom

London, 3. jan. TG. V zunanjem ministertvu potrjujejo vest, da se bodo v najkrajšem času začela pogajanja za sklenitev angleško-egiptiske zvezne in prijateljske pogodbe v zvezi s pripravami za trajno zaščito Sredozemskega morja, ki ga sedaj organizira angleška vlada. Pogajanja bodo v Kairu in se bodo oslanjala na načrt, ki ga je l. 1930 izdelal takratni zunanji minister Henderson. Takrat so se pogajanja razbila zaradi Sudana. Danes sudansko vprašanje ni več nobena težava.

Angleške ladje v Grčiji

Atene, 3. januarja. AA. Po poročilu mornariškega ministrstva iz Patrsa, pričakujejo tjakaj prihoda treh angleških vojnihi ladij. Pred Pirkosom so videli sedem vojnihi ladij neznane narodnosti. Plule so proti Navarinu. Mislijo, da gre za angleške vojne ladje.

Italija čaka 4. februarja

Rim, 3. jan. e. Danes je bilo sporočeno, da bodo nadaljnje odločitve o vsej italijanski politiki padle šele 30. januarja oziroma 3. februarja. 30. januarja se namreč vrši seja ministrskega sveta, 4. februarja pa seja velikega fašističnega sveta. Italija čaka namreč na odločitve sveta Zveze narodov, ki se sestane k zasedanju dne 20. l. m. v Zenevi.

Jugoslavija in Angleži Kaj piše o stališču naše države pariški „Echo de Paris“

Pariz, 3. jan. TG. Današnji »Echo de Paris« objavlja brzojavno vest svojega belgradskega poročevalca, v kateri razpravlja o znani okrožnici angleške vlade na vse obalne države Sredozemskega morja. Poročevalec opisuje pomorsko mejo med Italijo in Jugoslavijo ter pristavlja, da je jugoslovenska obala izredno velikega pomena. Jugoslavija jo potrebuje le izključno v obrambne svrhe. Če bi pa jugoslovensko jadransko obalo zasledilo kakšno mečno brodogovje, bi postal položaj za drugega obalnika Jadrana zelo resen. Poročevalec pravi, da je Italija to razumela in da je storila temu primerne korake: zavarovala se je takoj v Albaniji, italijanski poslanik v Belgradu pa je dobil nalog od svoje vlade, da brez ovinkov izpove, da goji Italija prijateljska čustva do Jugoslavije. Poslanik je to tudi storil.

Politika jugoslovenske vlade, nadaljuje poročevalec, »je bila z ozirom na angleško okrožnico silno modra. Čisto v nasprotju s smešnimi sumničevji nekaterih desničarskih listov v Franciji, ki dolžijo države Male zveze, da namenoma potiskajo Anglijo v vedno hujšo borbo proti Italiji, je Jugoslavija, kakor tudi

njeni dve zaveznici, sankcije proti Italiji izvajala le iz golega spoštovanja do svojih mednarodnih obveznosti, ne da bi pri tem pokazala niti najmanjšega protitalijanskega razpoloženja. Ali morda kdo misli, da so jugoslovenska gospodarstveniki z vriskajočim srecem pozdravili zastoj vseh gospodarskih odnosov z Italijo, ki je izvozila iz Jugoslavije eno petino vsega jugoslovenskega izvoza? Na angleško okrožno vprašanje je vlada g. Stojadinovića, ki je postopala v vsem zelo previdno, premišljeno in modro, mogla odgovoriti samo načelno: Anglija danes od Zveze narodov še ni sprejela povelja, da sprašuje razne države, da angleška admiralteta računa z morebitnostjo kakšnega napada na svoje brodogovje. Zato je poslala v Sredozemlje tudi večino vsega svojega brodogovja. Toda to je za enkrat še čisto angleška stvar. Obalne države Sredozemskega morja torej tudi ne morejo dajati nobenih obljub in sprejemati nase nobenih obveznosti, razen edino to obveznost, da bodo poslušno izvajale sklepe Zveze narodov in seveda podpirale Anglijo, kadar ji bo Zveza narodov izrecno poverila nalogo, da naj organizira obrambo Sredozemlja v njenem imenu.

Kaj so nam dali Angleži Izjava trgovinskega ministra Vrbanića

Belgrad, 3. jan. V zvezi z večerajšnjim sporočilom s seje ministrskega sveta o trgovski pogodbi z Anglijo in Francijo za zvišanje kontingentov našega izvoza na podlagi obljub naših kraljevin, danih v Zenevi glede na posledice izvajanja gospodarskih sankcij proti Italiji, je minister za trgovino in industrijo g. Milan Vrbanić danes sprejel poročevalca agencije Avale in mu dal o tem vprašanju tale važna pojasnila:

Med državami, ki so jih gospodarske sankcije hudo prizadele, je tudi Jugoslavija, ki je njen izvoz lesa in žvine Italija pokupila do 25% v vrednosti okoli 800 milijonov Din na leto. Prenehanje tega in takšnega izvoza (danes v največjem delu kmetškega) dalje dejstvo, da se je z izvajanjem

sankcij ustavil še nič drugega pritok naših klirinških (vplačanih in še neplačanih) terjatev proti Italiji, v znesku 88 milijonov lir, najbolj slikala učinke sankcij na naše gospodarstvo. Razumljivo je torej, da je najnujnejše stremljenje kraljevske vlade, šlo v smer čim nujeješe ureditve našega izvoza v smislu odškodnine za izgubo na italijanskih tržiščih. Države, ki so prišle v poštev, so bile Anglija, Španija in morda Švica.

Pogajanja so se začela takoj, kakor hitro je postalo jasno, da pride do izvajanja sankcij. Seveda je na ta pogajanja vplivala okoliščina, da gre za nekaj docela novega v mednarodni praksi.

Največ razumevanja za naš položaj je pokazala Anglija, ki nas je tudi prva povabila na pogajanja. Glede na strukturo uvoza te države in na kakošost in značaj našega blaga so morale biti naše zahteve do Anglije že v naprej omejene. Na nekatere vrste lesa sploh ni bilo moči misliti sprico starih zvez Anglije s severnimi državami, ki so boljše kakovosti, in naposled tudi zaradi carin. Trd les je pa tudi v današnjih okoliščinah doživel razmeroma ugodno izvozno blago na Angleškem. Ostali so torej nekateri izdelki živinoreje in perutninarstva, katerih izvoz je bil otežkočen z visokimi carinami, z režimom kontingentov in hudo konkurenco. Ti proizvodi so gnjat, perutnina in naposled jajca. Angleži so ukiniti carino 15 penie na 120 jajc, ki je doslej onemogočala izvoz naših jajc na Angleško, znižali so carino treh penie na en peni za funt na purane in drugo perutnino. S tem se je izvoz tega blaga spet omogočil. Glede kontingentov je stvar ta: za jajca nam je dovoljen poseben kontingent 833 kvintalov, za purane 2500 kvintalov, za perutnino 833 kvintalov, za gnjat 1280 kvintalov. Vrednost teh ugodnosti se mora po dosedanjih cenah preeceniti od 80 do 100 milijonov Din na leto. Seveda veljajo ti popusti samo za dobo trajanja sankcij in imajo preferenčni značaj, to je, veljajo izključno samo za Jugoslavijo. Sporazum z Anglijo je stopil v veljavo 24. decembra lanskega leta.

Pogajanja s Francijo na žalost še niso mogla obroditi uspehov. Naše zahteve tako za les kakor za žvinske izdelke in druge so našle na težkoče, motivirane po večini s potrebo po zaščiti domače produkcije, ki je Francozi, kakor trdi, ne morejo zanemarjati. Njihove koncesije, sestoječe izključno v povečanju dosedanjih kontingentov so pa de-

Nadaljevanje na 2. strani spodaj.

Ob 20 letnici Povšetove smrti

Danes bo minilo 20 let, odkar je umrl eden največjih in najplemenitejših slovenskega naroda, državni in deželni poslanec Franc Povše. Osebnost, značaj in delo pokojnega Franca Povšeta je bilo v tisti veliki dobi slovenskega naroda nekaj tako velikega, da mora sedanja generacija ob 20-letnici smrti takega moža spoznati, kdo je bil veliki pokojnik, da se njegov spomin v slovenskem ljudstvu ne pozabi.

Dne 1. jan. 1845 se je rodil Franc Povše v kresniških Poljanah ob Savi v trdni kmečki hiši. Ko je dovršil ljubljansko gimnazijo, je odšel na Dunaj na višje šole za narodno gospodarstvo. Leta 1869 je postal strokovni učitelj na kmetijski šoli v Gorici, leta 1877 pa ravnatelj. Ko je zaradi bolezni v vratu bil upokojen, se je vrnil na Kranjsko, kjer je ravno tako kakor poprej na Gorškem, vse svoje moči posvetil povzdigi kmetijskega gospodarstva / dušo in telesom se deloval, da bi se gospodarsko stanje slovenskega kmeta zboljšalo, obenem pa pri vsaki priliki vedno poudarjal, kako je katoliška vzgoja mladine edino jamstvo dobrega napredka kmečkega stanu. Priden kakor pravljaja in dober kakor kruh, se je kmetiskim ljudem kmalu tako priljubil, da so ga hoteli imeti za svojega poslanca. Leta 1889 je bil izvoljen za deželnega, dve leti kasneje pa za državnega poslanca. Četrto stoletje je vodil Kmetijsko družbo in zadnja leta kot predsednik tudi Ljudsko posojilnico. V državnem zboru je zastopal litijski in žužemberški okraj. In prav gotovo ga danes v teh krajih ni gospodarja, kateri se ne bi s hvaležnostjo spominjal svojega nekdanjega poslanca, saj je skoraj ni vasi in ne hiše, kateri pokojni Franc Povše ne bi bil storil kdaj kake usluge ali dobrote.

Zlasti pa je ljubil svoje ožje Zavarje in njegove ljudi. Vse, kar ga je spominjalo na rodno grudo in na rajnike njegove kmečke starše, vse mu je bilo tako mило in drago, da se ni strašil nobene žrtve, če je z dobroto mogel izkazati svojemu rojaku ljubezen do rodne grude in hvaležnost do svojih rajnih. Zato pa je tudi njegovo družinsko življenje bilo tako vzgledno krščansko in lepo, da je prav gotovo plemenita Povšetova družina vsem ljubljanskim družinam bila pravi vzgled družinske sreče. Neutrudni Franc Povše je tudi na večer svojega življenja, dasi je po njegovi ljubi domači zemlji legala groza vojne bližine, venomer mislil in delal le

na to, kako bi v tistih dneh vojnih grozot ohranil slovensko kmetstvo slovenskemu kmetu, ko se upehan in zdelan vrne z bojnih polj. V tej veliki ljubezni do slovenske zemlje in do slovenskega človeka je bil podoben dr. Kreku, dasi se je ta ljubezen pri enem in pri drugem razlikovala na drugačen način. Zato tudi ni čudno, da je ob Povšetovi smrti Janez Evangelist K r e k za sobotno številko »Slovenec« 8. jan. 1916 napisal lep spominski list, kateri se začneja z besedami:

Grem k Bogu skozi smrtni mrak
kot zvest vojak kot poštnjak ...

Sredi dela je padel V torek popoldne je še pisal v našem listu slovenskemu ljudstvu, še isti večer smo mu pisali — v smrt zasnulemu — tožnega srca, mi spominsko besedo. Pod člankom, ki je v njem v važni reči svojega bogatega znanja podal v torek naši javnosti sadove svoje dolgoletne izkušnje, stoji njegovo ime; v sredo pa je stalo črno obrobljeno članku na čelu. Delo in smrt si ne moreta biti tesnejše povezana. Zadnja minuta njegovega življenja je bila izrabljena v težki javni službi.

Povše je bil odkrit katoličan v mišljenju, besedi in dejanju. Nisi ga videl le na odru katoliških shodov, nego ob vsakem času tudi v cerkvi, pa pri spovednici in obhajalni mizi.

Smrt kosi letos s posebno silo. Mladenič in možje padajo kot klasje pod snopom na bojnem polju. Tudi Povše je padel kot vojak. Pri delu je bil Povše med prvimi v naši domovini. Zdaj ga ni več! Grob je zaprt. Domača zemlja se je zgrnila nad njegovimi zemskimi ostanki. Danes nam kliče in še v daljini bodočnosti nam bo klical: »Delavcev, vestnih, pridnih, neutrudljivih, kakor je bil Povše je treba domovini in narodu!« Dajmo, vzgajmo jih iz sebe in drugih! To bo najlepši spomin na moža, ki je odšel

...k Bogu skozi smrtni mrak
kot zvest vojak, kot poštnjak

Pokojni Franc Povše je res padel sredi dela. Ko se je zvečer vračal od seje pri Ljudski posojilnici, ko je zjutraj še napisal članek za »Slovenca«, je v Komenskemu ulici »mahnil in z besedo: »Jezus« na ustih izdihnil svojo blago dušo. To je bilo dne 4. jan. 1916 ob 7 zvečer.

Njegov spomin naj živi med slovenskim narodom!

Pelletnica slovenskega kulturnega dinarja

Na zadnjo adventno nedeljo (22. dec.) je Slovenčev uvodničar razpravljal o načinu, kako ljudje praznujemo božič. Božič je praznik ljubezni. »Da bomo imeli srečen božič, osrečimo druge. Božje Dete, ki ga častimo, hoče od nas dobrote in ljubezni.« Zato naj o božiču mislimo na tiste, ki jim je življenje težko. »Mislimo tudi na božič onih drobcev našega naroda, ki ga ne bodo mogli praznovati v naši narodni skupnosti ... Ljubo darilo in razvedrilo jim bo tudi lepa njiga ... ki jim bo veselo oznanilo, da niso pozabljeni od svojcev.«

Pred petimi leti je Mohorjeva družba sprožila jako praktično misel, kako naj za božične praznike razveselimo naše izseljence s knjigo. Koledar za 1931 je prinesel oklic, kjer pravi med drugim (str. 37): »Gospodje poverjeniki, poprosite člane, naj vsak žrtvuje en dinar, ali vsaj pol dinarja, kar pride po knjige, za naše brate ... Lepšega poždrava za božič jim ne moremo poslati!« Ta »dinar« je pozneje (Koledar 1933) dobil ime »slovenski kulturni dinar«. Kako smo ga plačevali?

Najbolje takoj prvo leto. Koledar za 1932 je prinesel razveseljivo vest, da so za Prekmurce, za izseljence v Franciji in Nemčiji darovali mohorjani 15.062,80 Din in da je romalo 4518 knjig brezplačno v Slovensko krajino, v Francijo in Nemčijo. Vsekako lep začetek, ki je obetala, da bo »slovenski kulturni dinar« v doglednem času plačevala vsaj polovica mohorjanov. To leto ga je plačala približno četrtina, oziroma vsak od 61.848 mohorjanov, kolikor jih izkazuje Koledar za 1932, je plačal približno četrtina dinarja (točno 24 par).

Škoda, da je ta lepa vneza v naslednjih letih stalno pešala. Koledar za 1933 ne izkazuje niti polovice dosedanje vsote, ampak samo 6.207,45 Din; ta vsota je v Koledarju za 1934 padla na 6000 Din, leta 1935 na 5.372,25 Din in letošnji Koledar izkazuje samo še 3.052,50 Din, torej približno petino tega, kar je znašal slovenski kulturni dinar pred petimi leti. Res je kriza v teh petih letih zmanjšala število mohorjanov za 17.535 (od 61.848 smo padli na 44.313), a naš kulturni dinar bi znašal še vedno nad 10.000 Din, če bi bili posamezni mohorjani povprečno prav toliko prispevali, kakor so pred petimi leti. Toda dočim je pred petimi leti vsak mohorjan daroval povprečno dobrih 24 par, je letos dal povprečno samo še pičlih 7 par.

Kakor nas veseli, da jih je vsaj nekaj še ostalo, ki na kulturni dinar niso pozabili, vendar moramo priznati, da sedanje stanje teh prispevkov za naše izseljence ni zadovoljivo. Vzrok, da nazaduje naš kulturni dinar, pač ne bo samo kriza. Prav nič ne dvomimo, da tistih 44.000 Slovencev, ki so ostali zvesti Mohorjevi družbi tudi v teh težkih časih, daruje za socialne, karitativne, narodne in splošno kulturne namene številne »kovačice« in stotake v teku leta. Tudi o tem smo prepričani, da bi se večini od njih dinar ali celo samo pol dinarja — skoraj nič ne poznalo; med vsoto, ki jo mohorjani na leto izdajo v dobre namene, ta malenkost niti ne pride v poštev. Krivda za nazadovanje kulturnega dinarja bo pač največ v tem, da v ča-

Če se hrib seseda...

Ponovno smo že poročali o pravdi med nekaterimi rudarskimi upokojenci in Trboveljsko premogokopno družbo, ki teče vsled kvar, nastalih po rudarjenju na zemljišču in stavbah v vasi Podkraj pri Zagorju. — Dne 30. dec. 1935 je bila na podlagi razprav na licu mesta ter izvedeniških mnenj izdana prvoinstančna razsodba. Okrožno sodišče v Ljubljani je priznalo upravičenost tožbenega zahtevka posestnikov-rudarjev. Ugotovitev obsega škode in višina odškodnine je pridržana končni sodbi.

Novo mesto

Vodstvo franč. samostana se toplo zahvaljuje vsem darovalcem, ki so pripomogli, da se je cerkev na znotraj tako lepo prenovila. Saj so verniki s svojimi obilnimi darovi pripomogli, da se je sprednji ves presbiterij, orgle in orgelske omar, pročisti del ladije, Marijine slike na otko, elektrificirala tla i. t. d. Za vso to veliko požrtvovalnost vsem — najtoplejša hvala!

Trobenčice cveto. Od božiča sem imamo že prav mило vreme. Na prisojnih rebrih so se razcvetele trobenčice.

Škof dr. Rožman na potu v domovino

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman, se je snoči v Newyorku vkrcal na nemški parnik »Bremena«, ki ga bo prepeljal v Evropo. Bog mu daj srečno vožnjo in srečno vrnitev v domovino.

Tečaj za duhovnike o Katoliški akciji v Mariboru

Lavantinska škofijska KA priredi v kn. šk. di. semenišču v Mariboru v dneh 8. in 9. jan. 1936 tečaj za duhovnike o Katoliški akciji. Tečaj bo zelo važen, ker bo dušne pastirje sistematično uvedel v vprašanje Katoliške akcije, razložil njeno bistvo in namen, njeno notranjo nastojenost in zunanjo obliko ter končno praktično metodo izvajanja.

Tečaj prične v sredo, 8. jan., ob osmih zjutraj v semeniški kapeli, konča pa v četrtek popoldne z zaključnim govorom prevz. g. škofa dr. Tomažiča. Na predvečer tečaja, 7. januarja, bo v obedi- nič dijaškega semenišča za udeležence bratski »Conveniat«, z začetkom ob 19. Na tečaju bodo predavali: dr. Jakob Aleksič o dogmatičnih temeljih in zgodovinskem ozadju KA, o delokrogu KA in o odnosu KA do gospodarsko-socialnih in poli-

Ali pomeni monopolizacija učbenikov res napredek?

Predmet splošnega zanimanja je te dni pri nas monopolizacija šolskih knjig. Vse govori o tem, vse z napetostjo čaka 15. januarja, ko se naj odloči usoda slovenskega šolstva. Zakaj za nič manj ne gre nego za obstoj slovenskega šolstva, ki smo si ga Slovenci z velikimi žrtvami pripravili tik pred koncem bivše Avstrije, da se nam je v celoti uredilo z novo svobodo. Vprav slovensko šolstvo z njegovo krono, slovenskim vseučiliščem, je bilo najlepše zagotovilo odrešenja in najlepše darilo v novem domu. Monopolizacija šolskih knjig pa nam grozi odvzeti to, česar smo se bili v svobodni narodni državi kot prvega nadejali in kar smo sprejeli kot izpolnitev našega vednega hrepenenja!

Strašna bi bila naša izguba, ako bi se to uredilo. Še strašnejša pa spriči dejstva, da tudi najmanjšega napredka v nobenem pogledu za to ne bo videti. Monopolizacija učbenikov je ena izmed najbolj zgrešenih potez nesrečnega etatizma.

Spomenika, ki je bila v tem pogledu predložena v Belgradu, zelo nedvoumno kaže vse usodne posledice, ki jih mora imeti monopolizacija učbenikov. V veliki in naravnost eksistentni nevarnosti se bodo znašli založniki in knjigarnarji, tiskarnarji in knjigovjezi, na drugi strani pa delavstvo, zlasti grafično, ki že tako izkazuje velikanski odstotek brezposelnosti.

Na drugi strani pa vidimo, da se bo glasom razpisa razmetalo blazno mnogo denarja na različnih nagradah za posamezne rokopise. Treba bo na-

Prolesor:



Tvrđica zapišem v razrednico zaradi motenja pouka s kašljanjem

kajti odkar imamo

Bronchi bonbon

se more kašelji preprečiti

PROIZVOD: »UNION«, ZAGREB.

tičnih organizacij, prof. Jakob Rihter o odnosu KA do nabožnih in prosvetnih organizacij, dr. Josip Meško o hierarhičnem položaju duhovnikov v KA, Anton Karo o praktičnih smernicah za vzgojo laičnih apostolov in Drago Oberžan o duhu in obliki KA in o predpogojih dobre metode KA. Natančnejši spored tečaja je objavljen v Oglasniku lavantinske škofije od 23. dec. 1935.

Priglasite za tečaj se naj pošljete čimprej na tajništvo škof. Katoliške akcije, Maribor, Slomškov trg 20 ali na ravnateljstvo dijaškega semenišča, Koroščeva 12.

dalje honorirati komisijo, ki bo ocenjevala rokopise — če se nateče rokopisov za vsako razpisano knjigo le po dvoje, bo dela in izdatkov neznansko! — treba bo organizirati celo založništvo z vsem aparatom, kakor določa zakon o učbenikih v svojem 17. in nasl. členih. Potem je samo še treba, da se učni načrt kmalu spremeni — pa se vse to z izdatki vred ponovi. Da to ni izključeno, nam kažejo razni znaki.

Pravilna gospodarska politika je osnova blagostanja vsake države. Takša gospodarska politika pa skrbi, da je dovolj zadovoljnih in finančno trdnih davkoplačevalcev, ki so na eni strani zagotovili rednih dohodkov za državno blagajno, na drugi strani pa skrbijo za obtok denarja. Vsega tega pri nas očitno ne poznamo. Naše narodno gospodarstvo je tako že prav na tleh. Monopolizacija učbenikov mu bo zadala nov udarec. Na drugi strani pa se bodo državne finance, ki jih mora podpirati naše uradništvo z znižanjem prejemkov, obremenile z znatnimi izdatki, ki so docela nepotrební.

Ali pa bodo monopolistični učbeniki morda cenejši? V slovenskih izdajah gotovo ne — toda ta izdaja so še sporna, srbohrvatska pa so za nas tako ali tako nesprejemljiva. Ali bodo lepši? Kdor pozna tiskarske izdelke iz južnih krajev, si lahko misli, kakšni bodo.

Glejmo stvar od katerekoli strani — z monopolizacijo se nam obeta sama škoda in to prav usodna škoda. Odločilni činitelji, odvrnite nam jo!

Ljubljanska stanovanja v številkah

Gradbena delavnost v Ljubljani je bila leta 1935 v Ljubljani slaba. Končne številke kažejo sicer dvig števila zgradb ter pridobljenih stanovanj, toda ta dvig je pripisovati na eni strani dejstvu, da so bila šele leta 1935 izdana uporabna dovoljenja za pritišne stanovanjske hiše, ki so bile sicer dograjene že prej, statistika pa je sestavljena na podlagi uporabnih dovoljenj. Tu gre za 26 malih hiš, večinoma na jugu mesta, katerih skupna vrednost znaša 431.000 Din. Poleg tega vsebuje statistika deloma že podatke za priključene dele in so radi tega številke višje. Če izvzamemo vse te razloge, potem je opravičena trditev, da je bila lani gradbena sezona ena najslabših. Saj je bilo lani zgrajenih samo 45 stanovanjskih hiš, leta 1934 pa vsaj 52.

Skupno je znašala vrednost stanovanjskih hiš, za katere je bilo izdano uporabno dovoljenje leta 1935 12.724.000 Din, od česar odpade na že omenjene zasilne stanovanjske hišice 431.000 Din, ostanek 12.293.000 Din pa se razdeli na 45 stanovanjskih hiš. Tako pride povprečno na 1 hišo 273.000

dinarjev, kar dokazuje, da so se večinoma gradile srednjevelike hiše. V resnici nam kaže statistika, da je znašala vrednost največje lani zgrajene stavbe 1.200.000 Din (stavbna tvrdka ing. A. Dukiča), nadalje je bila zgrajena 1 hiša za 1 milijon, 1 za 900.000, 1 za 850.000, 1 za 650.000 (Poštni dom) itd. Stanovanjski fond ravnateljstva drž. železnice je zgradil dve stanovanjski hiši za železničarje, eno za 650.000 in drugo za 475.000 Din.

Skupno je bilo lani izdanih gradbenih dovoljenj za nove stanovanjske zgradbe 97 (leta 1934 54), število uporabnih dovoljenj je znašalo 1935 71, leta 1934 pa 52.

Važna je tudi statistika pridobljenih stanovanj za 1935 (v oklepaju pa navajamo podatke za 1934): samo kuhinja 2 (2), 1 sobno stanovanje 79 (34), 2 sobno 110 (81), 3 sobna 27 (37), 4 sobna 6 (11), 5 sobna 1 (5), 6 sobna 1 (2), 7 sobna 1, 8 sobna 1, skupno 219 (172) stanovanj.

Ta statistika nam kaže, da se gradi vedno manj stanovanj z več sobami. Prevladujejo dvosobna stanovanja, katerim slede manjša stanovanja, prav malo pa je bilo že lani zgrajenih 3 sobnih stanovanj, dočim jih je bilo zgrajenih leta 1934 še 37. Zato so tudi številke o gradbeni delavnosti pokazale tako nizke svote, ki so bile izdane za gradbo stanovanjskih hiš. Pripomniti pa je, da ta statistika vpoštevata tudi zasilne male stanovanjske hišice, za katere so bila šele letos izdana uporabna dovoljenja in deloma tudi gradbena dovoljenja.

Po vojni je bila gradbena delavnost slaba, saj sta bili zgrajeni leta 1919 samo 2 stanovanjski hiši, 1920 je število zgrajenih hiš naraslo že na 16 in je naraslo od leta 1922, ko je dosegel prvi višek z 90 hišami. Nato je začela gradbena delavnost padati in tako je bilo n. pr. zgrajenih leta 1924 samo 15 hiš. Od tedaj pa se je začela delavnost dvigati in smo dosegli višek leta 1928 s 162 hišami in 453 stanovanji. Naslednje leto je število zgrajenih hiš padlo, leta 1930 pa je začelo zopet narasčati in je bilo doseženo akordno število leta 1931 s 155 novimi hišami in 487 stanovanji. Od tedaj naprej pa je gradbena delavnost stalno padala.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Št. Peter pri Novem mestu

Navzlic vsem trdotam časa smo staro leto zaključili s še dosti vedno dušo. Naši ljudje so v drugi polovici preteklega leta nekam na novo oživel. Ko jih človek gleda, si nehote citira: »Nič več teme med njimi ni, srce kot ogenj jim gori...« Po dolgotrajnem odmoru nezaželenega oddiha jih je življenje v našem Katoliškem domu zdelo z novo silo. Domača organizacija JRZ zbira svoje člane tem raje okrog sebe, ker bo v kratkem pridobila naši župniji nazaj samostojno občino, ki so jo pred poldrugi letom »nacionalisti« žrtvovali v prvi vrsti zato, da bi bila ena občina manj — klerikalna.

Tukajšnje prosvetno društvo deluje od jeseni sem s precejšnjo paro. Trideset fantov se zbira v svojem odseku k tedenskim sestankom, v dekliskem krožku pa se shaja do 60 članic k podrobnejši prosvetnemu delu. — Proslava državnega zedinjenja je privabila toliko ljudi v prosvetni dom, da so nekateri iz naše srede postali na moč ljubosumni in nepokojni. ... Sijajna Slomškova proslava je v nabito polni dvorani v navzočnosti raznetila koprnenje po svetniku domačinu. — Vesela igra »Trije kralji« je na sveti večer tako ugajala, da so jo morali v splošno zadovoljstvo v nedeljo pred novim letom ponoviti.



M. Sobota, 2. jan.

Vest o nesreči poštnega avtobusa je nepopolna. Zato podajamo nekaj podrobnosti s sliko, da si kdo ne bi vse reči napačno razlagal.

Veliki poštni avtobus je vzdrževal zvezo med Rogoševci in Dol. Lendavo skozi Soboto. Takoj s pošte je odpeljal šofer g. Lukašek v spremstvu postarja v garažo po bencin. Cesta pelje čez železniški tir. Ovinek pred progo je sicer oster, toda oddaljen približno 50 m. Lahna megla je ležala na zemlji, ni pa ovirala razgleda na progo in je šofer različno lahko videl, da zapornice niso bile spuščene. Zato je tudi lahko brez skrbi zavozil čez tir. Železniško osebje trdi in tudi sam žel. uslužbenec Horvat, da je dajal znak z roko šoferju, naj obstane. Nasprotno je pa izjavil spovednik poštar, ki je bil na avtu, da ni videl nikogar. Videl je samo, pravi poštar, da je bila najprej bolj lahna megla, potem pa velika, to je para lokomotive. V

istem trenutku ga je strašen sunek vrgl v zadnji del avtobusa od vrat proč, kjer je bil s ključem v roki pripravljen za izstop, da odpre garažo.

Lokomotiva, ki je premikala vozove, je z vso silo zavozila v avtobus, ki ga je 13 m daleč vlekla s seboj. Tir avtobusa je pokazal, da se je šofer Lukašek hotel še v zadnjem trenutku izogniti nesreči, ker je močno zavil. Bilo pa je prepozno. Lokomotiva je zavozila v avto in ga dobesedno zdrobila. Poštarja so rešili nezvestnega skozi okno in ga odpremili v bolnišnico, kjer so mu zašili rane na nogi, ki pa niso nevarne. Tudi šoferja Lukaška so hoteli rešiti, toda ves napor je bil zaman. Spodnji del telesa je bil pod lokomotivo, ki je iztirjena ležala na avtu. Čez četrto ure je v strašnih mukah izdihnil. Najprej so spravili na tračnice vagon, ki je z lokomotivo iztiril, nato pa so po dve in pol urnem trudu spravili še lokomotivo na tir. Ponesrečenega Lukaška so na nosilnici odnesli v mrtvašnico, kjer je bil naslednji dan obduciran.

Slovenska kri

Izvirne slike z abesinskega bojišča za „Slovenca“ v Abesiniji

Spodnje slike so poslali v domovino slovenski fantje, ki se bore v Abesiniji v vrstah italijanske armade. Dobili smo jih na razpolago z naročilom, da bi jih objavil »Slovenec«. Ta le fant tu zraven je:

Josip Rijavec,

z Goriškega, ki služi kot Sergente 70. Regg. Fanteria - Sezione Cannoni 65-17 - Divisione Gavina - Africa Orientale - Eritrea N. X.

V oddelku italijanskih vojakov, ki jih vidimo spodaj na sliki, je prav gotovo mnogo naše slovenske krvi. Bog jih ohrani!



Rijavec s svojo kolono pri reki Wori v bližini Adue.



Studenec: najvažnejše točke v tropičnih krajih Afrike.



Zenske iz okolice Adue



Acacijska dreva pri Adue

Čez 150 let odkrita žaloigra

Pred kratkim je morje na obrežje japonskega otoka Hondo vrglo steklenico, v kateri je bila spravljen lesena deščica, na deščici pa v japonskih črkah vrezana zgodba, ki se je dogodila pred 150 leti. Ta na les vrezana znamenja so po 150 letih pojasnila žaloigro, katere žrtve so postali japonski iskalci zaklada v Tihem oceanu. Bilo je vsega skupaj 45 japonskih mož, ki so šli iskat zlato na samotni otok v Tihem oceanu. Tam so domnevno, da je skrit zlat zaklad, katerega so hoteli izkopati. Na leseni deščici vrezano poročilo pa je od zadnjega teh 45 mož in popisuje vso žaloigro.

Vsa ekspedicija je umrla strašne smrti. Kakor sledi iz lesenih zapiskov japonskega mornarja Macujama, je ladja, s katero so se možje vozili, takoj sploščena imela smolo. Venomer so jo preganjali tajfuni, hudi viharji, ki divjajo v teh morjih. Le s težavo je vsakokrat ušla pogin. Ko je ladja tako bežala pred viharji, je zašla previsoko proti severu, kjer jo je nekega dne zalotil strašen snežni vihar in ji polomil vse jambore ter raztrgal jadra.

Tako polomljena ladja brez jambor, jader in krmila je dva meseca blodila po morju, dokler je

morska struja ni vrgla na samotni otok, ki je bil neobitljen. Može so zdaj ušli smrti na morju, toda čakala jih je še hujša smrt. Drug za drugim so umirali od lakote, žeje in mraza. Tisti, ki so še ostali, se kmalu niso več menili za trupla svojih mrtvih tovarišev, ampak so jih puščali tam zunaj ležati, da so postali plen jastrebov. Slednjič sta ostala živa le še ladijski tesar in pa mornar Macujama.

Zaradi silnih naporov in velikega pomanjkanja pa je ladijski tesar naenkrat znozel in se je nekega dne s pečine vrgel v razpenjeno morje. Končno je odbila ura tudi mornarju Macujama. Dokler mu niso moči docela opešale, je z nožem vrezaval na leseno palčico zgodovino te nesrečne ekspedicije. Ko je videl, da je konec blizu, je vtaknil deščico v steklenico, jo zapečatil in vrgel v morje. Tako je nastal ta dnevnik, kateri je sedaj po 150 letih obležal na obrežju japonske domovine.

»Zlato je nam vsem postalo v nesrečo! Ostanite zdravi!« To so zadnje besede, katere je pogumni japonski mornar pred 150 leti vrezal v les in katere pozni rodovi bero šele danes.

V čarobni palači cesarja Konstantina • Zasuti zakladi v Carigradu • Uspehi novih izkopavanj

Ko je rimski cesar Konstantin Veliki v l. 330. po Kristusu povzdignil stari Bizanc v glavno mesto in ga imenoval Konstantinopolis, to je Konstantinovo mesto, je imelo mesto za seboj že precej pestro zgodovino. V stoletjih se je Bizanc večkrat razvil v trgovsko mesto prve vrste, toda vedno so ga zopet in zopet napadi in vojske oslabil. Zadnjič, preden je postal glavno mesto, ga je rimski cesar Severus l. 197. po Kristusu, razdeljal do tal, pri čemer je izgubilo življenje tudi skoro vse ugledno meščanstvo. Nato je mesto životarilo 130 let, dokler ga ni Konstantin l. 330. razglasil za središče tedanje velike rimske države, kar je seveda nadalje vodilo njegov razvoj.

Tam, kjer leži danes stari del mesta ob Bosporu, je stala nekoč tista palača, katero

»Slovenec« pred 60 leti

»Slovenec« v torek 4. januarja 1876.

Poravnava in sprava na Goriškem

med stranko Staro- in Mladoslavenec sklenila se je od zaupnih mož pod sledečimi pogoji:

1. Osnovno se bode novo politično društvo z imenom »Sloga«. Društvo je namen varovati in braniti vse pravice Slovencev na Goriškem, pospeševati njim na korist vse, kar sega v njihovo narodno, družbinsko (socialno), gospodarstveno in politično življenje in delati za napredek in pravo svobodo. Društvo pa se ne vtiča v strogo verske zadeve in ne bode nič učinilo, kar bi znalo žaliti slovenskemu narodu priljubljeno vero, njene zavode in duhovniški stan...

Novo politično društvo »Sloga« ima biti izraz sprave med dosedanjima strankama Staro- in Mladoslavenec na Goriškem. Zato se bode podpisani brigali in zato skrbeli, da bi pristopili k temu skupnemu političnemu društvu dosedanja društva »Gorice« in »Soča« v prav obilnem številu.

2. Kakor hitro boste politični društvi »Gorice« in »Soča« razpuščeni in bode novo politično društvo ustanovljeno, ... bode nehal izhajati tednik »Glas« in postane tednik »Sloga« glasilo narodno-politiškega društva »Sloga« in ta dostavek ima ta tednik koj pod naslovom »Soča« na čelu natisnjen imeti...

List »Soča« nima razpravljati cerkvenih ali verskih vprašanj, in toraj nima delati propagande za vero, za njene zavode ali za duhovniški stan(!); na drugi strani pa tudi ne sme kritikovati vere, njenih zavodov ali duhovskega stanu. Imajo se pa v listu navesti djanstvene dogodbe in vprašanja, ki segajo v vero, ki se tičejo njenih zavodov in duhovskega stanu, toraj popolnoma objektivno, brez da bi list se potožal za taka vprašanja ali da bi se proti temu izražal: z eno besedo smejo se taka vprašanja le navesti, kakor to zvesta zgodovina stori, kritika ugodna ali neugodna ima izostati...

Kar se tiče narodnih strank slovenskih in slovanskih ima list vselej zagovarjati spravo in edinost, in vsaka kritika nasprotnih strank mora biti dobrohotna, objektivna, tako, da ne žali nobene stranke in pospešuje spravo in zedinjenje med njima...

3. Ta poravnava se ima natisniti v zadnji številki »Glasa« in v prvi številki »Soče«, ki bode kot glasilo političnega društva »Sloga« izdana...

V Gorici dne 6. dec. 1875.

Politični pregled. Avstrijske dežele. Gališko c. namestništvo je odbilo prošnjo v Levovu bivačih Čehov in Rusinov, da bi smeli osnovati podpiralni odbor za Hercegovino.

Vnanje države. Na jugoslovanskem bojišču so bile te dni med Turki in kristjani nekatere praske, pri katerih so bili Turčini po navadi našekani. Vstajniki hercegovinski štejejo okoli 10.000 mož, razdeljenih v dve armadi, klerima sta poveljnika Sošica in Ljubibratič. Ljubibratič ni šel v Bosno ampak v Cetinje.

O Turkih se poroča, da se nič ne zmenijo za obljube, ktere v zadnjem svojem pismu sultan kristjanom obeta. Zlasti v Bulgariji počenjajo hude grozovitosti, ... turške gosposke pa se za to čisto nič ne zmenijo. Turčini nočejo pričati zoper Turčine; kristjani pa ne smejo.

Nemški katoličani hočejo slovesno obhajati oprosteno nadškofa in kardinala Ledohovskega iz ječe, ki se bode zgodilo 3. februarja.

Domače novice. (Slovensko gledališče.) V četrtek, ta. j. sv. treh kraljev večer, pod »dramatično društvo živahno burko« Cevljarska učenca, v kateri ima zopet g. Kajzelj obilno priliko odlikovati se v nalogi njegovemu komičnemu talentu primerni. Gledališče bo toraj gotovo polno.

(Nemško gledališče) v Ljubljani je v jako slabem stanu... Vzrok temu je, pravijo, razpor med vodjo in igralci ter »Tagblattovci«, najbrže pa to, ker je nemško prebivalstvo Ljubljane malo podpiralo svoje gledališče. Opere letos že ne bo več. Mi za nemškim gledališčem ne bomo jokali, če gre; le škoda za podporo, ktera se daje iz deželnega denarja za tako minljivo in — recimo naravnost — tako nepotrebno napravo, kakor je nemško gledališče v Ljubljani, kakoršno namreč je in pri tukajšnjih razmerah biti more.

Razne reči. »Glas« naznanja, da z novim letom vsled srečno(?) dognane sprave neha izhajati in da se prvi list »Soča« l. 1876. pošlje vsem dosedanjim naročnikom »Glasovine«.

je dal narediti Konstantin po svojem slovesnem vhodu, za dvorno mesto. Takrat je dal cesar podreti v najlepšem delu mesta vse hiše v obsegu enega kvadratnega kilometra, zato, da bi, kakor je naznanjal, sezidal tu najlepšo palačo vseh časov. Zid je oddelil obalo dva kilometra na dolgo in tu se je polagoma dvigala mogočna palača, o kateri govorijo tedanji zgodovinarji le s pobožnim občudovanjem.

Ta palača je bila, če naj tem zgodovinarjem verjamemo, nepregleden sestav velikih in majhnih palač, ki so bile skoro vse zvezane med seboj s pokritimi hodniki. Krasota, ki je morala vladati tukaj, presega vse naše predstave. Tako n. pr. poroča Luitprand, škof v Cremoni, ki je l. 448. palačo videl, da je bilo v prestolni dvorani vse polišstvo iz zlata.

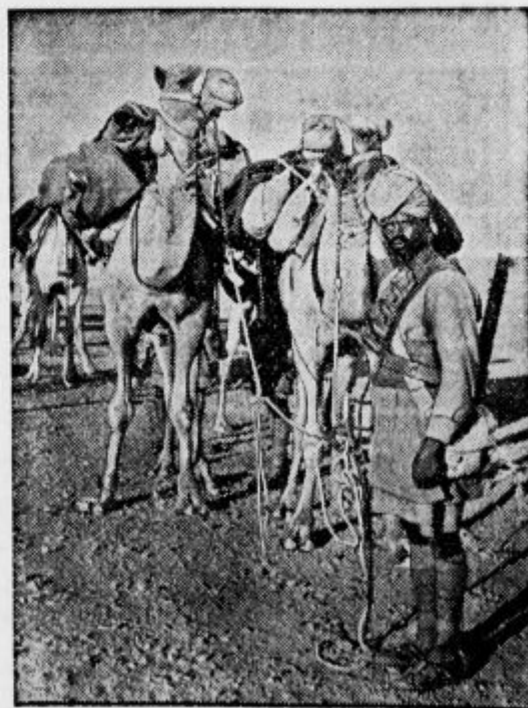
Palačo so zidali iz porfirja in marmorja, ki so ga pripeljali iz zelo oddaljenih dežel. Vse zaklade rimskega cesarstva so znesli, da bi okrasili palačo. Tempel solnčnega boga v Baalaku in Diana tempel v Efezu, sta morala dati, kar sta imela najdragocenejšega. Vrata so bila iz cedrovega lesa, obložena s slonovino in jantarjem, tla pa so bila mozaična.

Dokler je vladal v Carigradu turški sultan, seveda ni bilo mogoče misliti na izkopavanja; poleg tega pa so jih ovirale tudi hiše, ki so bile sezidane na tem ozemlju. Šele, ko je l. 1912 požar uničil celo mestno četrt, je bil ustvarjen prvi pogoj za izkopavanja. Nato pa je prišel še politični preobrat v Turčiji in reformizem Kemala paše, ki so končno povzročili, da so danes po toliko sto letih zidovi palače zagledali solnčno luč.

Odkar slavna Hagia Sofia služi za muzej, ki je sprejel že več izkopanih predmetov iz Bizanca, so ameriški raziskovalci, ki uživajo vladno podporo, odkrili že skoraj 10 metrov visok zid pravilne palače. Že sedaj lahko rečemo, da bodo tu izkopali najbrž dragocene zaklade. Vprašanje pa je, ali bodo po oplenitvah in požarih, ki jih je Carigrad trpel šestnajsto let, odkrili kaj zlatih in bisernih zakladov. Brez dvoma pa bomo v kratkem izkopali prestolno dvorano v njeni prvotni obliki. Že sedaj imamo približno konstrukcijo te palače. Po mnenju ameriških arheologov je v glavnem sestavljena iz štirih glavni in mnogoštevilnih drugih zgradb. Številna dvorana, sob, hodnikov in dvorišč sedaj še ni mogoče presoditi.

Dosedaj najdragocenejša je bila najdba mozaika, ki prekaša vse doslej znane. Še danes žare barve v vsej krasoti. Mere teh slik so ogromne. Celotna naša največje freske so v primeri s tem mozaikom neznatne.

Vsebinska slik je mnogolična. Tam vidiš prizor z lova: štirje psi pri zasledovanju zajcev, lovci jim pa v krasnih oblekah sledijo. Orel drži vgrabljen ovco v krempljih, opica nosi na hrbtni kletki v vleče za vrvi, ki visi od drevesa. Dva panterja trgata gazelo, otrok podi pred seboj kokoši in purana. Napeto pričakujemo nadaljnjih odkritij, ki bodo osvetlili ta zelo važni del zgodovine.



Egiptovska pušavška policija. Zaradi angleško-italijanske napetosti je Anglija zelo pomnožila obmejne straže med Egiptom in italijansko Libijo. Angleške obmejne straže so na velikodni in se imenujejo pušavška policija.

»Atek, ali smem kaj reči, če me nihče ne vpraša?«

»Ne.« — »Atek, vprašaj me no, ali ni tuj mož sedaj s tvojim avtomobilom odšel izpred hiše?«

Mali oglasi

Prireditve

Kavarna Stritar
Vsak večer koncert. Salsonski orkester. V soboto in nedeljo do štirih zjutraj odprto. (p)

Službe iščejo

Elektromonter
za šibke in jaki tok, vojašnice prost, z lepimi izpričevali išče stalno službo. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Ekstencija 30/33". (m)

Služkinja z dežele
vajena kuhanja, išče službo. Naslov v upravi "Slovenca" pod št. 67. (a)

Službodobe

Mesar, pomočnika
sprejem. Musar Jos. — Sv. Petra cesta 61. (b)

Pouk

Strojepisni pouk
Večerni tečaj. Začetek dne 7. januarja. Učna ura 2 Din. Christofor učni zavod, Ljubljana. (u)

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10.

Hranilne knjižice

Zadružne gospodarske in ljubljanske kreditne banke kupimo. Ponudbe na: Bančno kom. zavod, Maribor.

Kupim obveznice
2,5% vojne škode po tečajni vrednosti do nom. 100.000 Din. — Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Vojna škoda" št. 106. (d)

Vložne knjižice
Zadružne gospodar. banke v Ljubljani, z vlogami do 10.000 Din, kupujemo. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Gotovina" št. 66

Sobe
ODDAJO:
Opremljeno sobo oddam boljše gospodu. Jegličeva ulica 7. (s)

Vnajem

ISČEJO:
Trgovino
z mešanim blagom v mestu ali na deželi vzamem takoj v najem. Plačam v gotovini 40 — 50.000 Din. Višjo zalogo po dogovoru. Event. pristopim kot družabnik k samostojni trgovini. Ponudbe upravi "Slovenca" pod "Ekstencija 30/33". (m)

ODDAJO:
Gostilno na račun
oddaja Kmetijska zadruga Dol pri Hrašniku s 15. februarjem. Letno se stoji do 80 hl vina. Kavcija od 5000 do 10.000 Din v gotovini. — Ponudbe do 10. t. m. Več se izve pri vodstvu naslova. (a)

Posrestva

Hiša z gostilno
in prodajalno ter z vsemi gospodarskimi poslopi in gozdovi, z lepim vrtom, na najbolj prometnem kraju, v bližini kolodvora — napredaj. Cena po dogovoru. Pojasnila daje Posojilnica v Dobropoljah ali notar Hanžič v Vel. Laščah. (p)

Objave

Preklci
Podpisana Možina Matija, sofer v Ljubljani, in Šuštar Ivan, sprevednik istotam, obžaluje in prekljuje, da sva gospodu Ropretu Ivanu očitala, da prilikom uradovanja odira ljudi, ter se mu zahvaljujeva za odstop od kazenskega pregona. — Možina Matija, Šuštar Ivan. (o)

Glasba

Muzika
prodaja klavirje, harmonije, violine, kitare, strune in vse glasbne potrebitine. — Popravila in ugašnje vsa glasbila strokovnjaško in najceneje. Izposojevalnica klavirjev Ljubljana Miklošičeva cesta št. 4

Berite
"Slovenca"
in oglasujte v njem!

Kupimo

Vseh vrst kože
kot goveje, telečje, svinjske, srnjine in jelenje — kupuje tvrdka J. Lavrič, Cankarjevo nabrežje 1, in Dolenjska cesta - Rudnik št. 24. (k)

Prodamo

Zlato
lomljeno in stare, zlate predmete kupujem po zvišanih cenah
F. Čuden
Prešernova 1

Polenovka

namočena in suha — se dobi pri Kovačič, Miklošičeva cesta. (l)

Posebno velika izbira

Hubertus-plašev in zimskih sukenj poceni pri Preskerju, Sv. Petra c. 14.

Pisalni stroj

rabljen a dobro ohranjen želim kupiti za primerno ugodno ceno. — Ponudbe pod "Nizka cena" na upr. "Slovenca". (k)

PREMOG

KARBOPAKETE
DRVA, KOKS tudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Pohištvo

Nabava pohištva!
Zmerne cene. Preden se odločite, ogledajte moderne izdelke oprem Egidij in Korel Erjavce, Brod, poleg tacevkega mostu — St. Vid nad Ljubljano. (s)

+

V svojem imenu in v imenu sorodnikov naznanjamo žalostno vest, da je gospodična

Terezija Gračner

dne 2. januarja ob eni popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previdna s tolažili svete vere, v starosti 71 let, mirno v Gospodu umrla. Pogreb bo v soboto, dne 4. januarja ob treh popoldne iz mrtvašnice mestnega pokopališča. Sveta maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 9. januarja ob pol sedmih zjutraj v župni cerkvi sv. Danijela. Drago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.
Celje, dne 3. januarja 1936. Franc in Marija Prelog.

+

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš predragi in nepozabni oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Ivan Grobušek st.

posestnik, gostilničar in mesar v Brežicah

danes ob enajstih po dolgem in mučnem trpljenju, previdna s tolažili sv. vere, v 72. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb predraga in nepozabnega bo v soboto, dne 4. januarja ob štirih na mestno pokopališče v Brežicah. Sv. maša zadušnica se bo brala dne 7. januarja ob sedmih v farni cerkvi v Brežicah.
Brežice, dne 2. januarja 1936.
Žalujoči otroci in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA. Ob izgubi naše dobre, nepozabne soproge, mame, hčerke in sestre

Marije Mokole roj. Hanželič

nam je došlo toliko dokazov sožalja, vencev in cvetja, da nam je nemogoče se zahvaliti vsakemu posebej. Zato izrekamo tem potom vsem, ki so sočustvovali z nami, najpriščneje zahvalo. Stejemo si v dolžnost, da se še bosebej zahvalimo prečastiti duhovščini, predvsem velečastitemu g. župniku Svetu in g. kaplanu Kotniku za tolažilne obiske, g. dr. Brumnu za skrbno nego za časa njene bolezni, g. sreskemu načelniku dr. Vidicu, g. predsedniku mestne občine dr. Remecu, g. komandantu orožniške čete kapetanu Bervaldiju, uradništvu sreskega načelstva in mestnega poglavarstva ter drugih uradov, vsem, ki so poklonili krasno cvetje, in vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin in lajšali bol žalujočim. Vsem Bog povrni!
V Ptuj, dne 2. januarja 1936.

Žalujoče rodbine: Mokole, Hanželič in Novak.

Telefon 2059

PREMOG

KARBOPAKETE
DRVA, KOKS tudi

Pogačnik

Bohoričeva ulica št. 5.

Pohištvo

Nabava pohištva!
Zmerne cene. Preden se odločite, ogledajte moderne izdelke oprem Egidij in Korel Erjavce, Brod, poleg tacevkega mostu — St. Vid nad Ljubljano. (s)

Tinčkove in Tončkove prigode

219.

Na pomoč!



»Hu, ti krvoločni Pigmejci!« je ogorčeno zakričala kraljica. »Jaz jim bom že pokazala! Blisk in grom nad njel!«
Rekli se je kraljica s palico gromovnico doteknila čarodajne krogle. Zabliskalo se je in zagrmelo, da je bilo grozno.



»Zdaj pa hitro tjak!« je velela in se spustila v tek. Za njo pa so jo ucvrli naši trije junaki, da se je kar kadilo. Bojeviti četi se je spotoma pridružila še gorila, ki je kmalu pustila vse štiri daleč za seboj.

Inserirajte v „Slovenca“!



Naznanjamo žalostno vest, da je naš srčno ljubljeni soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Srečko Zalokar

uradnik Mestne elektrarne v Celju

v petek, dne 3. januarja, po dolgi in mučni bolezni, bogu vdano umrl.

Pogreb draga pokojnika bo v nedeljo, dne 5. januarja ob pol štirih popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. januarja 1936.

Žalujoče rodbine: Zalokar, Celje; dr. Zalokar, Karlovac; Živko, Maribor; Kristan, Ljubljana; Sosič, Kokra; Nagu, Ljubljana.

Sax Rohmer:

56

Skrivnost dr. Fu-Mančuja

Tišina se je razprostirala okoli Maple Cottagea. Razen lahkega šelestenja cedra zunaj in Smithovega večnega prižigavanja vžgalice, ne ni nič motilo pri delu. Vendar pa sem slabo napredoval. Ko je Smith že devet ali deset izpraznil svojo pipo na ognjišče, se je v kuhinji oglašila ura s kuhinjskega.

»Dve,« je dejal James Weymouth.

Pustil sem svoje pisanje in spravljal pisalne potrebitine v torbo, ki sem jo imel s seboj. Weymouth je privil v svetilki steno, ki se je pričel kaditi. Po prstih sem odšel do stopnic in potihoma gor do sobe, kjer je bila bolnica. Vse je bilo tiho in Mrs. Weymouthova mi je zašepetala, da bolnica trdno spi. Vrnil sem se dol in našel Smitha, da je po svoji navadi razburjeno okakal po sobi, kar je bilo zmerom znak, da se bliža kaj nenavadnega. Ob četrta na tri je vetrič čisto ponehal, in okrog nas je zavladala taka tišina, da si je ne bi nikoli mogel misliti tako blizu vedno šumnega Londona. Celo dihanje Weymoutha sem lahko slišal. Sedel je ob oknu in gledal ven v temne sence pod cedrmi. Smith je končal svoj obhod in stal spet čisto tiho pri ognjišču. Poslušal je! Sicer pa ne dvomim, da smo vsi poslušali.

Rahel šum je pretrgal to izrazito tišino; prišel je od vaške ceste. Bil je le nerazločen in kratkotrajen šum, po katerem je nastopila zato tem večja tišina. Smith je bil že par minut prej utrl svetilko. V temi sem slišal, kako je močno z zombi hlapnil.

Zdajci se je čisto razločno oglašilo trikratno skovikanje sove.

Vedel sem, da je to pomenilo, da je prispel sel; toda odkod je prišel in kakšne vesti je prinašal, mi ni bilo znano. Načrti prijatelja so mi bili nerazumljivi; tudi ga nisem nadlegoval, da bi mi dal kakšno pojasnilo glede teh, ker sem vedel, da je bil ves napet in malce razdražene volje, ki se ga je polasčala v časih negotovosti — ko je dvomil v smotrenost svojega početja in pravilnost svojih domnev. Toda ni se uganil.

Zelo tiho sem slišal, da je ura udarila pol. Spet je rahla sapica zavela skozi vejevje. Veter

je moral spremeniti smer, sem si mislil, ker prejšnjega udarca nisem slišal.

Kaj kmalu za udarci ure se je oglašil drugi glas — glas, ki smo se ga vsi nadejali in nanj čakali — toda ko smo ga začuli, mislim, se nihče ni mogel popolnoma obvladati.

Tišina je bila pretrgana tako, da mi je srce divje poskočilo, ko je zadonelo — velevala je trkanje na vratih!

»Moj Bog!« je zastokal Weymouth — toda ni zapustil svojega mesta ob oknu.

»Pojdi, Petrie, z menoj!« je velel Smith.

»Vem, da sem bil zelo blede. Mislim, da sem zakričal, ko sem padel nazaj — se umaknil s sklenjenimi rokami pred tistim, kar je stalo na pragu.

Bila je divja, zanemarljiva postava, ki je imela razmršeno brado in grozno strmeče, srepe oči. Z rokami je objemala zdaj lase, zdaj brado, potem spet se je grabila za usta. Nikak mesečina ni padala na poteze tega nezemeljskega obiskovalca, toda četudi je bila razsvetljava slaba, smo lahko videli blesteče se zobe — in divje, srepe oči.

Prišla se je smejeti — izbruh za izbruhom je vreščel in odurno zvenel v noč.

Se nikdar nisem kaj tako groznega slišal. Odrevel sem od groze, ki jo je vzbujalo tisto smejanje.

Tedaj je Smith pritisnil na gumb električne žepne svetilke, ki jo je imel s seboj. Naperil je beli svetlobni krog tako, da je svetloba polno padala v tisto lice na pragu.

»Oh, Bog!« je zavpil Weymouth. »John je!« In spet in spet je ponovil: »Oh, Bog! Oh, Bog!«

Takrat sem morda prvič v svojem življenju resnično mislil, da je stalo bitje iz drugega sveta pred menoj. Sram me je, priznati obseg groze, ki me je navdala. James Weymouth je dvignil roke, ko da bi hotel vreči od sebe tisto strahotno bitje med vrati. Momljal je — mislim, da je molil, toda čisto nerazumljivo.

»Drži ga, Petrie!«

Skočil je naprej, in ko se je spoprijel s tistim, ki je bil trkal, sem spoznal, da je bil človek iz mesa in krvi — človek, ki je tulil in se boril kot divja zver, se penil okoli ust in v divji blaznosti škrtal z zobmi; vedel sem, da je blaznež — da je žrtev Fu-Mančuja — da je blaznež bil nadzornik Weymouth! Bliskovito sem spoznal vse to pri priskočilu Smithu na pomoč. Tedaj so se oglašili bežeči koraki, in moža, ki sta zunaj stra-

žila, sta pridrvela na prag, za njim pa še neki tretji. Vseh nas pet se je oklenilo razbesnela blazneža, a smo mu le s težavo bili kos.

»Vbrizgalko, Petrie!« je zasopel Smith. »Brži! Moraš mu dati vbrizg!«

Izvil sem se iz borbe in zdirjal noter po torbo. Po Smithovem naročilu sem prinesel s seboj vbrizgalko, ki je bila že napolnjena. Celo v tistem razburjenem trenutku sem se moral čuditi veliki previdnosti svojega prijatelja, ki je uganil, kaj se bo zgodilo.

Naj se ne zadržujem predolgo ob koncu tiste grozne borbe. Vsi smo že obupavali, da ne bomo mogli pomiriti ubogega, brezumnega človeka. Toda slednjič nam je uspelo; in suhi, okrvavljeni divjak, ki smo ga bili poznali kot detektivskega nadzornika Weymoutha, je negibno ležal na ležišču v lastni sobi. In začudenje, polno groze me je prevzelo ob misli na tisti strašni velem, ki je samo s praskom igle napravil iz vrlega prijatelja človeka to nesnažno, zverinsko bitje.

Nayland Smith se je, z divjim pogledom in še tresoč se vsled ogromnega napora, obrnil k možu, za katerega sem vedel, da ga je poslal Scotland Yard.

»No?« se je obrnil.

»Aretiran je, sir,« je detektiv sporočil. »Pridržali so ga v njegovem stanovanju, kakor ste odredili.«

»Ali je ves ta čas prespala?« je dejal Smith meni, ki sem se bil pravkar povrnil iz sobe zgoraj, kjer je ležala bolnica.

Prikimal sem.

»Ali bo tale miren za kako uro ali dve?« je vprašal, kažoč na stegnjeno postavo na ležišču.

»Za osem do deset ur,« sem mrko odvrnil.

»Pojdi, torej! Najino delo nočoj še ni končano!«

Trideseto poglavje.

Zublj.

Kasneje so se pokazali dokazi, da je ubogi Weymouth živel divjaško življenje, ko se je bil skrivaj med gostim grmovjem na zemljišču, ki se je razprostiralo med vasio in predmestjem ob sedmih gruč. Dobesedno se je bil povrnil v divjaštvo; hranil se je s hrano nižjih živali, ni se pa pomišljal krasti, kakor smo dognali, ko so odkrili njegovo zatočišče.

Zelo pretkano se je skrivaj; toda pojavile so se priče, ki so ga bile v mraku opazile in pred

njim zbežale. Nikdar niso vedeli, da ni bil predmet njih strahu nihče drugi ko bivši nadzornik John Weymouth. Kako je ušel smrti v Temzi, kako je neopaženo prešel London, nismo nikoli zvedeli. Vsekako je morala biti njegova navada, da je hodil vsako jutro ob pol treh trkat na lastna vrata, v podzavešni skrivnostni zvezi s staro navado.

Povrnem se k tisti noči, ko je Smith razkril zagonetko o trkanju. V avtomobilu, ki je čakal nani na koncu vasi, sva se peljala po zapuščenih cestah do New Inn Courta. Jaz, ki sem spremljal Naylanda Smitha skozi neuspehe in uspehe njegovega poslanstva, sem vedel, da je bil to noč prekosil sam-ga sebe, da je upravičil zaupanje, ki ga je vanj polagala najvišja oblast.

Vedli so naju v zanemarljivo sobo — ki bi lahko pripadala dijaku, potniku ali kakemu čudaku. Sredi slikovitih in neurejenih predmetov iz raznih zgodovinskih dob je sedel v velikem rezljanem stolu pred neko soho Buddhe mož, ki je imel roke vkleknjene. Njegovi lasje in brada so bili dostojanstveni, njegova drža pa je bila izredno častljiva. Toda izraz njegovega obličja je bil do cela zakrit s temnimi očali.

Dva detektiva sta stražila jetnika.

»Aretiral si profesorja Jennerja Mondeca, ko je vstopil, sir,« je dejal mož, ki nam je bil odprl vrata. »Nikake izjave nam ni podal. Upam, da ni nobene zmot.«

»Upam, da ni,« se je zadril Smith.

Šel je skozi sobo. Kar žarel je v vročnem razburjenju. Skoraj besno je možu odtrgal brado, snežnobelo lasuljo — in zagnal temna očala na tla.

Pokazalo se je veliko, visoko čelo in zelene, zlobne oči, ki so se uprle vanj z izrazom, ki ga nikoli ne pozabim.

Bil je dr. Fu-Manču!

Nastopil je trenutek največje tišine — moreče tišine. Potem je vprašal Smith:

»Kaj ste storili s profesorjem Mondecom?«

Dr. Fu-Manču je pokazal svoje ravne, rumene zobe z njegovim edinstveno zlobnim smehom, ki sem ga tako dobro poznal. Kot zvezan jetnik je eedel prav tako hladnokrvno kakor kak sodnik pri svoji mizi. Po resnici in pravici moram reči, da je bil Fu-Manču brez trohice bojazni.

»Zelo nujni opravki ga zadržujejo na Kitajskem,« je odvrnil hladno in sikajoče. »Njegova dobro znana osebnost in samotarstvo sta mi tu prav dobro prišli.«